

Coll de can Maçana - Miranda d'Agulles - Cova Tapiada - Desdentegada - Coll de can Maçana

Itinerari circular que passa per la Miranda d'Agulles i arriba fins la curiosa cova Tapiada. Des d'aquesta balma s'accedeix a l'entorn de l'indret de la Desdentegada. Es tracta d'un itinerari que transcorre per una carena que s'estén des de la Miranda d'Agulles fins al final del serrat que cau per damunt del coll del Xincarró. Per la seva situació hi ha diversos punts d'àmplia vista sobre la zona d'Agulles, la Miranda del Príncep, la serra de les Saleres, com el grup d'agulles que integren l'entorn de la cova de l'Arcada, el serrat del Cabrit i la Proa. L'itinerari no presenta cap dificultat especial, tot i que cal seguir les indicacions donades per tal d'anar pels llocs adequats.

Dificultat: Recorregut relativament accidentat que requereix un mínim de forma física. No és un itinerari fàcil, perquè supera alguna canal (pas de la Portella) i algun tram de camí força aeri com els roquissars finals per accedir a la cova Tapiada no aptes per a persones amb vertigen. A l'hivern o amb temps humit pot presentar dificultats en alguns punts del recorregut.

Material recomanat: És necessari portar aigua (recomanable un litre i mig a l'estiu), botes de tresc, roba d'abric segons el temps i, a l'estiu, barret.

Distància 7 km. 100 m.

Durada 3 hores 27 minuts

Altura sortida 715 m.

Altura màxima 911 m.

Altura mínima 712 m

Guany 195 m.

Ascensió acumulada 446 m.

Descens acumulat 439 m.

Desnivell màxim 199 m.

Descripció de l'itinerari

0.00 Sortida des del coll de Can Maçana. Des del coll al costat del mas de can Maçana hi ha una àrea de pícnic, amb taules i bancs situats en petites feixes del terreny amb arbres i un plafó informatiu del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. Prendre la pista ampla que puja al nord est entre les taules del pícnic. Poc més amunt es bifurca.

2 minuts. Bifurcació del camí. Indicador sobre el camí de Sant Jaume. Plafó amb les rutes de BTT. Continuar per la pista que puja a l'esquerra, cap el nord. Marques del GR i del PR. Travessar un bosquet de pinasses. La pista puja sostingudament vorejant la carena per la seva vessant esquerra contornejant el turó del Castell de la Guàrdia pel vessant nord. Ben aviat es veuen les parets de la regió de les Agulles.

15 minuts. Collet estret. Indicador. A la dret queda el camí que porta a Sant Pau Vell. Seguir de front per la pista que planeja a l'est. Tot seguit es veu al davant les roques de la regió de les Agulles i la roca Foradada que queda a la seva esquerra. Poc més enllà, en un replà de la carena on hi un grup de pinasses amb algunes alzines i roures hi ha una bifurcació.

18 minuts. Coll de Guirló. Indicador de localització. A la dreta hi ha una pista que baixa al Bruc. Continuar pel camí ample de l'esquerra que planeja en direcció a la Cadireta i la Foradada. Es segueix el recorregut del GR i del PR.

20 minuts. Bifurcació del camí. Indicador. Deixar el camí de l'esquerra, molt més ample, que porta a la Cadireta i a la Foradada. Seguir pel camí de la dreta en direcció sud-est. Es camina planejant suaument per sota les Agulles. Es passa pel costat d'una roca balmada caiguda dels cingles que queden a l'esquerra. Més enllà s'arriba a la base d'unes roques en un esperó del vessant, des d'on es té una bona vista. Pujada cap a la Portella, travessar una roca inclinada i, més amunt, una altra fins a arribar al peu del pas de la Portella. Atenció si la roca està molla.

35 minuts. Peu del Pas de la Portella. Pujada per una estreta i dreta canal entalla entre dues roques per una mena d'esgraonat de roca fins al collet. Caldrà pujar amb cura aprofitant els graons naturals i artificials. En alguns punts caldrà ajudar-se amb les mans.

36 minuts. La Portella. Collet petit i amb poca visibilitat. Cruïlla de corriols.

Seguir pel corriol que baixa que baixa a la dreta més marcat que el que queda a l'esquerra. Tot seguir es creua un petit barranc i es deixa un corriol que puja a l'esquerra. Travessar un grup dens d'alzines, després i el camí es bifurca.

38 minuts. Bifurcació del camí. Continuar pel camí de la dreta en franca baixada. Algunes marca de PR. Travessar una garriga i una brolla. Es veu el refugi d'Agulles que queda al davant enlairat al damunt d'un esperó rocós. Continuar baixant fins arribar al torrent de les Boïgues.

39 minuts. Bifurcació del camí. A ma esquerra surt un corriol que s'enfila paral·lel al torrent cap a l'Aglà i la Miranda de les Boïgues. Seguir pel camí que puja al refugi.

41 minuts. Bifurcació del camí. Novament a ma esquerra surt un corriol que s'enfila primer als Pouetons d'Agulles i després cap al cor de la regió d'Agulles. Seguir en direcció al refugi.

43 minuts. Bifurcació del camí. A la dreta és deixa el camí que baixa a l'Era dels Pallers. Seguir pel camí de l'esquerra que puja per dins d'un alzinar dens. Creuar el torrent de les Boïgues i pujar pel camí, rocós i costerut que sortint del bosc s'enfila fins a una petita carena. Travessar un petit barranc fins pujar al refugi per un camí molt pedregós i una roca llisa inclinada. Atenció si el camí està moll.

48 minuts. Refugi de les Agulles "Vicenç Barbé". Petit refugi de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya situat damunt d'un esperó rocós de la muntanya al peu de la roca de la Partió, en el vessant sud de la regió de les Agulles. Sortir del refugi en direcció nord-est tot vorejant la roca de la Partió per la seva dreta. Passar al peu de la balma s'entra dins d'un bosc. Creuar un petit barranc tot sortint del bosc i arribada a un nou barranc.

51 minuts. Canal Ampla i bifurcació del camí. Canal ampla i planera i una mica erosionada coberta d'un alzinar dens. Bifurcació del camí. Indicador a en una pedra: Coll d'Agulles, a l'esquerra en direcció nord-est i coll de Port en direcció sud. Seguir en direcció a aquest coll.

52 minuts. Bifurcació del camí. Petit corriol a la dreta a l'inici d'un bosquet per anar a la Miranda de les Agulles. Està senyalitzat per una fita. Seguir per dins dels bosquet procurant guiar-se per petites fites. Durant una estona s'avança per

dins del bosc.

56 minuts. Roquissar. Sortida del bosc arribant un petit roquissar. Sembla ser que és el punt on Ramon de Semir feu les seves anotacions d'aquest sector de la muntanya. Nova entrada en una zona de vegetació alta.

1 hora 4 minuts. Miranda de les Agulles. Gran roquissar en forma de turó. Bona vista de tota la regió de les Agulles. Des d'aquest indret cal seguir avançant cap al sud, recte avall com indica Josep Barberà en el seu llibre *Montserrat pam a pam* seguint una petita carena de turonets. Si s'anés a l'esquerra s'aniria en direcció a la carena de la Desdentegada. Al peu de la Miranda d'Agulles neix un petit barranc que separa dues carenes, la que queda a l'oest, hi ha la cova Tapiada i la que queda a l'est, al seu final hi ha la Desdentegada per damunt del coll del Xincarró.

1 hora 34 minuts Cova Tapiada. Quasi al final d'un seguit de petits turons, quan cal fer un cert desnivell per accedir al següent turó, quan el descens queda a prop d'un petit torrent, s'està al capdamunt de la cova Tapiada. Cal fer un flanqueig a l'esquerra per entrar-hi. Cal ser prudent ja que es camina directament sobre la roca amb una certa inclinació. Gran balma amb restes d'una paret de pedra. La balma està al costat d'un torrent que té la capçalera una mica més amunt. Per la seva localització aquesta balma té un bon domini del municipi de El Bruc.

1 hora 46 minuts. Capçalera del torrent de la cova Tapiada. Es surt de la cova Tapiada desfent parcialment el camí avançant en paral·lel pel marge dret del torrent de la cova Tapiada fins traspasar-lo per la seva capçalera. Pujar a la carena que queda al marge esquerra del torrent.

1 hora 54 minuts. Carena. Després de superar la capçalera del torrent es puja a la carena que prové de la Miranda de les Agulles i progressa en descens fins al coll del Xincarró. Carenar en direcció sud a través de petits roquissars i turons.

2 hores 2 minuts. Cota 191. Turó prominent de roca. L'alçada d'aquest turó permet una gran vista de tot l'entorn de la Miranda del Príncep, la serra de les Saleres, la cova de l'Arcada, el serrat del Cabrit amb la Proa i les roques del seu voltant.

2 hores 10 minuts. Turó pedregós. Arribada a un roquissar que queda al nord

de la Punta de la Desdentegada i la Desdentegada, i per sobre del cim de la Miranda de l'Arcada que queda a l'est. Magnífiques vistes d'aquesta part del massís montserratí.

2 hores 18 minuts. Cota 191. Per retornar es va a buscar la Miranda d'Agulles accedint-hi per la seva vessant est. Anteriorment s'havia agafat la seva vessant oest. Aquest camí que s'està fent és el descrit per Josep Barberà en el seu llibre per anar a buscar la Desdentegada. Es segueix pràcticament en direcció nord sobrepassant dos turons

2 hores 29 minuts. Punt d'Orientació. Pujada a un turó rocós que al seu peu neix el torrent de la cova Tapiada. El nom d'aquest turó li fou donat per Manuel Punsola al fer-lo servir de referent en les seves descripcions de les agulles i roques montserratines. Seguir pujant en direcció nord per dins d'un petit bosquet.

2 hores 33 minuts Miranda d'Agulles. Després d'una petita pujada per dins 'un bosquet d'alzines s'arriba al gran roquissar que és el turó de la Miranda d'Agulles. A partir d'aquest indret es tracta d'anar desfent tot el camí fet.

2 hores 38 minuts Roquissar. Cota elevada on suposadament en Ramon de Semir feu les seves anotacions.

2 hores 41 minuts Bifurcació de camí. Arribada al camí que va del coll de Pollegons al coll de Port. Agafar-lo en direcció oest, esquerra.

2 hores 42 minuts. Bifurcació de camí. A l'esquerra queda la canal Ampla

2 hores 43 minuts. Refugi de les Agulles "Vicenç Barbé". S'arriba de nou al refugi de les Agulles "Vicenç Barbé"

2 hores 46 minuts. Bifurcació de camí. Cruïlla amb el corriol que mena al Puetons d'Agulles i puja després cap a l'interior de la regió de les Agulles.

2 hores 48 minuts. Bifurcació de camí. Cruïlla amb un corriol que port a una balma i al peu de l'Aglà i la Miranda de les Boïgues i s'enfila després cap a la regió de les Agulles.

2 hores 49 minuts. Bifurcació de camí. Cruïlla amb el camí que a l'esquerra baixa a l'era dels Pallers en paral·lel al torrent de les Boïgues.

2 hores 55 minuts. Coll de la Portella. Un cop arribat al coll s'inicia el descens a través del pas de la Portella. Cal tenir cura de baixar amb precaució.

3 hores 9 minuts. Bifurcació de camí. Coll de Guirló. Arribada al camí de la Foradada i a coll de Guirló.

3 hores 12 minuts. Bifurcació de camí. Cruïlla amb el camí que a l'esquerra porta a les restes de l'esglésiola de sant Pau Vell

3 hores 27 minuts. Fi. Arriba a la zona de descans de can Maçana.

Notes

Aquest itinerari té la particularitat que porta a la cova (balma) Tapiada seguint la descripció donada per Josep Barberà en el seu llibre *Montserrat pam a pam*. Actualment, el camí més habitual és accedir-hi per un camí que surt del camí del torrent de les Boïgues just quan el camí entre per primera vegada al torrent després de deixar l'era dels Pallers.

Una altra particularitat d'aquest itinerari és arribar a la zona de la Desdentegada i a la roca 191. Segons les descripcions d'en Josep Barberà, des de la Miranda de les Agulles "*sempre carenejant, farem cap a un monticle rocós (191), gairebé al final d'aquest serrat, que mor en forma de cresta a les roques de la Desdentegada*".

Per la seva part, la descripció de les roques de la Desdentegada compren pròpiament aquesta agulla la Punta de la Desdentegada. En Josep Barberà descriu la Punta de la Desdentegada així "*a la part sud de la 191 hi ha una agulla amb la qual forma un collet; un estret pas de III porta al cim*". Mentre que sobre la Desdentegada diu "*és la última roca d'aquesta carena que baixa de la Miranda de les Agulles. Pel cantó del coll és accidentada i fins i tot desplomada; en canvi a la cara est hi ha un passadís arbrat que porta a una canal i gràcies a una savina s'hi pot pujar fàcilment (II). La banda sud s'estimba verticalment per una gran cinglera*". Aquestes descripcions són molt precises en relació a aquestes agulles. Avui en dia, les guies d'escalada, especialment les esportives, són poc precises en situar aquestes formacions rocoses i més aviat parlen de la Desdentegada com una zona de parets situades al costat de la Miranda de l'Arcada. Fins i tot,

algunes referències, parlen de la Desdentegada com les parets als dos costats de la Miranda de l'Arcada. Part d'aquesta discrepància pot estar justificada perquè en la cartografia de l'Alpina anomena Desdentegada el que és realment la Miranda de l'Arcada.

Sobre la zona de la Desdentegada hi ha hagut alguna dificultat per identificar correctament les agulles i roques descrites per en Josep Barberà. Josep Barberà distingeix entre les roques de la Desdentegada i l'agulla la Punta de la Desdentegada. En Josep Barberà descriu la Punta de la Desdentegada així *"a la part sud de la 191 hi ha una agulla amb la qual forma un collet; un estret pas de III porta al cim"*. Mentre que sobre la Desdentegada diu *"és la última roca d'aquesta carena que baixa de la Miranda de les Agulles. Pel cantó del coll és accidentada i fins i tot desplomada; en canvi a la cara est hi ha un passadís arbrat que porta a una canal i gràcies a una savina s'hi pot pujar fàcilment (II). La banda sud s'estimba verticalment per una gran cinglera"*. Aquestes descripcions són molt precises en relació a aquestes agulles i roques. En un primer moment vaig tenir la confusió en no entendre el sentit del terme punta. Si bé la paraula pot donar entendre extrem, ben mirat el terme és *"extrem agut d'una cosa"* de tal manera que alhora de cercar la Punta de la Desdentegada no calia anar a un extrem de la Desdentegada sinó una agulla en forma de punta i que fes coll amb la roca 121. L'he trobat tal com es pot apreciar en les fotos que adjunto.

Per la seva part, la Desdentegada entenc que, pel que diu en Josep Barberà, no és una pròpiament una identitat física individualitzada com un monòlit sinó unes roques, d'aquí el nom que li dona roques de la Desdentegada, que després, en la seva descripció, les unifica com *"a última roca"* perquè en el seu conjunt tenen aquesta aparença.

Desdentegada, Punta de la Desdentegada, Roca 191, Miranda de l'Arcada

Avui en dia, les guies d'escalada, especialment les esportives, són poc precises en situar aquestes formacions rocoses i més aviat parlen de la Desdentegada com una zona de parets situades al costat de la Miranda de l'Arcada. Fins i tot, algunes referències, parlen de la Desdentegada com les parets als dos costats de la Miranda de l'Arcada. Part d'aquesta discrepància pot estar justificada perquè

en la cartografia de l'Alpina anomena Desdentegada el que és realment la
Miranda de l'Arcada

[Baixar el track en format GPX](#)

[Baixar el track en format KMZ](#)